

SØREN NILS EICHBERG

Symphony No.3 · Morpheus

Danish National Symphony Orchestra
Danish National Concert Choir
Robert Spano · Joshua Weilerstein

SØREN NILS EICHBERG

Symphony No. 3 · Morpheus

Danish National Symphony Orchestra

Danish National Concert Choir

Robert Spano, *conductor* * Joshua Weilerstein, *conductor* **

Symphony No. 3 (2015) *

<i>for orchestra, choir and electronics</i>	35:11
1 Zurückgehalten, genau	5:10
2 Solen er så rød – Wiegenlied.....	1:35
3 Pa'am – Sehr langsam	7:09
4 Ruhig aber genau	2:38
5 Wer kann es sagen – Unwirklich	3:52
6 Sedna – Bewegt.....	5:04
7 Bewegter	2:19
8 Ruhig	7:24

Morpheus (2013) **

<i>Concerto for orchestra</i>	27:25
9 I. Vortex – Entschieden	4:53
10 II. Trees and Walls – Einsam	5:06
11 III. Escher (Toccata)	3:12
12 IV. Crystal – Zurückgehalten	2:52
13 V. Into the Cloud – Breit	4:41
14 VI. Non-Euclid – Nervös	2:30
15 VII. Arctica – Mit grösster Energie (<i>applause</i>)	4:11

Total: 62:38

SØREN NILS EICHBERG – SYMPHONY NO 3 · MORPHEUS *by Andrew Mellor*

After the keen psychological insight and adroit exploration of electronics that characterized his opera for Covent Garden, *Glare* (2014), Søren Nils Eichberg (b. 1973) started work on his Symphony No 3. Like its predecessor, the symphony was born of Eichberg's residence at the Danish National Symphony Orchestra in Copenhagen. But the structural thinking – perhaps even the entire formal approach – marks a departure from those works. In place of the Haydn-like thematic formality and growth of the earlier symphonies, the Third looks far out from the start. It asks bigger questions to which there aren't always clear, resolving answers.

Eichberg refers to this freer approach to symphonic design as a 'psychological form', music that operates on dramatic impetus rather than architectonics – organization without the overt reliance on directly interwoven thematic material we have heard from him and plenty of others before. This willingness to look at his craft anew, to question and even discard previous working methods, is seen by the composer as central to his responsibilities as an artist. 'Questioning what you have done up to any given point is what makes art', he says.

Questions, big and small, characterize the Third Symphony scored for orchestra, choir and electronics. Eichberg describes it as his 'most personal piece to date', referring both to its recoiling from the extrovert expression of its predecessors but also to the handful of tangible external influences that make their way into the piece: sounds recorded by NASA's probe Voyager as it made its way into space; excerpts from Qu Yuan's poem *The Heavenly Questions* dating from circa 300 BC; Carl Nielsen's lullaby *Solen er så rød, mor* (Look! the sun is red, mum); and the inclusion of the Hebrew poem *Al sfat hakrach esheva* by David Vogel. These, and the series of spinning algorithms that often underpin the symphony's progress, appear to underline the music's search for something to which it can cleave. But if any certainties are discovered, they are soon belittled by the vastness of what goes on around them. Like any of life's irrefutable, unquestionable certainties, they prove insufficient, irrelevant even.

Perhaps those fleeting footholds are glimpsed in the spectral chord that recurs in different shapes throughout the symphony – in the snippet of the lullaby, or in some of the recurring thematic shapes that float in and out of the ether like those that crank-up the score's opening

Søren Nils Eichberg

paragraphs. The latter are soon interrupted by the first appearance of choral voices, posing Qu Yuan's double question 'Wer schuf Licht und Tag aus Dunkelheit und Nacht?' and 'Wer grub die Täler tief, wer trägt die Berge hoch?' ('Who created light and day from darkness and night / Who made rills and valleys so deep, who carries the mountains so high?'). After the naivety of Nielsen's lullaby, the questions appear more and more emphatic and overwhelming, countered only by even greater vastness or introspective detail.

Woven into the latter phenomena is the patterning that established itself as a signature device in Eichberg's earlier symphonies. Here, the patterns are algorithmic, renewing and quoting themselves in a process of self-similar evolution that echoes the cosmos into which NASA's space sounds also echo. Sometimes Eichberg's patterns fall into a slow, upward glissando; sometimes, fuelled by momentum, they power forward towards another answerless void.

From one of those voids, or perhaps from the wreckage of the lullaby that emerges from it first, a different text appears: the poem *Al sfat hakrach esheva* originally set by Eichberg at the behest of his Tanglewood Fellowship colleague Avner Dorman. Eichberg states that he "had a strong feeling that my earlier Tanglewood thoughts on the Hebrew poem by Vogel related to and augmented what I was trying to say in the symphony". The beautiful hesitance of the poem – 'At the edge of the city I sit / sit tiredly' – is initially reflected in the music. But the sentiments are pushed by underlying rhythms into blossoming outwards in defiance, reaching an expressionistic apex before retreating into themselves once more.

From that gesture, one of Eichberg's most lucid cyclic patterns emerges, a sort of cosmic ostinato cast for the horological combination of flute, oboe, clarinet, woodblock, glockenspiel, triangle, vibraphone and secretive low brass and strings. Perhaps the delicate machinery of this passage foreshadows the pounding momentum spawned later on that charges towards a radiant choral emancipation in A major. The orchestra is drawn joyously in, and it can feel like a tangible, even emphatic conclusion. But in its wake, isolated parts of the orchestra are left to mutter and muse spatially, as if a universe of questions remains. 'It may sound very naïve just to ask these big questions', says Eichberg. 'But that's the privilege of art – to simply ask.'

Anyone familiar with Eichberg's first two symphonies might feel the Concerto for Orchestra *Morpheus* has more in common with those pieces than with the contemporaneous Third Sym-

phony. *Morpheus* sees Eichberg's interweaving of clear thematic shapes, themselves organized in distinct and often symmetrical musical paragraphs, foregrounded once more. 'Chains of associations appear to logically lead us from one line of thought to another' says the composer. But for all that clarity, we are reminded by the title itself – Morpheus was the Greek god of dreams – that the logic contained within may operate according to its own treacherous or untrustworthy rules.

A sort of smiling Totentanz, *Morpheus* is arranged into seven short sections that see the composer exploring a chosen motivic idea from multiple angles – often excitably, always piercingly – before closing the door and moving on. As in a dream, we're never quite sure if the motif in question has been heard before or not; the familiar and the unfamiliar merge in music that can feel intangible yet clearly present.

For all the theorizing, *Morpheus* could just as well be described as an act of decadence from Eichberg – a last chance to explore the virtuosity and sonority of the Danish National Symphony Orchestra by working-up a 'concerto for orchestra' in the tradition of those by Bartók and Lutosławski, reveling in colour and effect. If anything, the sense of unity in *Morpheus*'s tight motivic gameplay makes it even more symphonic than the Third Symphony that followed next, while the chance to hammer his motifs into so many shapes and sizes brings the music a sense of joy and discovery that might just prove the perfect counterweight to the looming existential questions of the Symphony No 3. Death is death, but life is life, too; enjoy it while you can.

Andrew Mellor is a journalist and critic with a particular interest in the culture and music of Denmark and the Nordic countries

EICHBERG ON HIS THIRD SYMPHONY

The 3rd Symphony is dedicated to my father. It was composed in 2014 and 2015 while it became clear that his illness would be terminal. He passed away in early 2017.

The Symphony has become my most personal work until now and it is much less extrovert than some of my previous works. A sense of farewell, of departure from the present and from the certain towards something new but yet unknown, goes through the work. My working title became "Archimedean point". Originating in theoretical physics, Archimedes formulated the idea that if given just one truly fixed point, one man alone could move the whole earth off its foundation. This has become an allegory for the human yearning for one truth beyond doubt – one thing we might cling to – upon which all other knowledge could then rely. The music is built upon elements related to seeking, questioning, losing, remembering and leaving:

- Sounds recorded by NASA's "Voyager" probe on its way into space.
- The Shepard tone: an auditory illusion of a tone that continues to rise yet never changes.
- Algorithms which repeat themselves and yet are never the same.
- Excerpts from Qu Yuan's Chinese poem "The Heavenly Questions" from around 300 b.c. with 170 questions and not one single answer.
- A Hebrew poem about the loss of childhood.
- A Danish lullaby "Look! the sun is red, mum" but only in instrumental form, never sung and only in variations – only as a memory.

Towards the end the chorus sings without text, and at the very end even with closed mouth, while the tonality rises and rises. And we realize, that a fixed and certain Archimedean point may not exist. But the searching and the asking and the questioning might be answer in itself.

Søren Nils Eichberg, 2018

The **Danish National Symphony Orchestra** (DNSO) was founded in 1925 as part of the Danish Broadcast Corporation (DR). With Fabio Luisi as its celebrated Principal Conductor the DNSO is today among Europe's leading orchestras. The Orchestra has a special tradition for performing music by Danish composers – from Carl Nielsen and Niels W. Gade to very young composing talents. Each year more than 100,000 music-lovers experience the magic of live symphonic music with the DNSO – both in the spectacular hall of DR Koncerthuset and on the Orchestra's annual tour abroad. In recent years the DNSO has performed in the Concertgebouw in Amsterdam, the Musikverein in Vienna, the Berliner Philharmonie and London's Royal Albert Hall – each time with programs featuring Danish music.

The **Danish National Concert Choir** (DNCC) has won great international recognition within more or less all genres and epochs of classical music. The Choir performs regularly with the Danish National Symphony Orchestra, in concert with other Danish and international orchestras and ensembles and often also a cappella. Both the classical standard repertoire and new music are particularly important to the DNCC. Per Nørgård's 3rd Symphony was composed for the Choir, which has performed and recorded numerous works by modern masters such as Henze, Ligeti and Berio. Since 2016 the Belgian conductor Bart Van Reyn has been the Danish National Concert Choir's chorusmaster.

Conductor, pianist, composer and teacher **Robert Spano** is known worldwide for the intensity of his artistry and distinctive communicative abilities. As Music Director of the Atlanta Symphony Orchestra, this highly imaginative conductor is an approachable artist with the innate ability to share his enthusiasm for music with an entire community and concert hall. A fervent mentor to rising artists, he is responsible for nurturing the careers of numerous celebrated composers, conductors and performers, especially through his leadership of the Atlanta School of Composers. As Music Director of the Aspen Music Festival and School he also holds a conducting residency with the Colburn School Orchestra in Los Angeles. Robert Spano has won six Grammy™ Awards with the Atlanta Symphony.

Joshua Weilerstein is the Artistic Director of the Orchestre de Chambre de Lausanne and enjoys a flourishing guest conducting career across the world. Since winning the 2009 Malko Competition, where he was awarded both First Prize and Audience Prize, he has established a strong profile in Scandinavia and works regularly with the Oslo Philharmonic, Danish National Symphony Orchestra, Royal Stockholm Philharmonic, and Swedish Chamber Orchestra. His guest appearances include the Royal Concertgebouw Orchestra, Rotterdam Philharmonic, New York Philharmonic, London Philharmonic, Philharmonia, Deutsche Kammerphilharmonie, NDR Hannover, and the Orchestre Philharmonique de Radio France. Weilerstein is deeply committed to programming the music of living composers, combining contemporary music alongside more traditional repertoire. Weilerstein also hosts a successful classical music podcast, Sticky Notes, for both music lovers and newcomers alike.

SØREN NILS EICHBERG – SYMFONI NR. 3 · MORPHEUS *af Andrew Mellor*

Efter den skarpe psykologiske indsigt og den meget begavede brug af elektronik, der karakteriserede den opera han skrev for Covent Garden, *Glare* (2014), begyndte Søren Nils Eichberg (f. 1973) på sin tredje symfoni. Som de to foregående opstod symfonien ud af Eichbergs ansættelse som huskomponist ved DR SymfoniOrkestret i København. Men den strukturelle tænkning – måske endda hele den formmæssige tilgang – var en markant afvigelse fra disse tidligere værker. Hvor de to første symfonier har en Haydn-agtig tematisk formalitet og udvikling, skuer den tredje langt ud fra starten. Den stiller større spørgsmål, der ikke altid har klare svar eller løsninger.

Eichberg kalder denne friere tilgang til symfonisk skaben for 'psykologisk form', musik der virker på en dramatisk impuls snarere end en arkitektonisk tankegang – orden, der ikke åbenlyst hviler på det sammenvævede tematiske materiale, som vi har hørt fra ham og mange andre førhen. Denne villighed til at se på sit fag på ny, at stille spørgsmål til og endda forkaste tidligere arbejdsmetoder, ser komponisten som central for sit ansvar som kunstner. 'At sætte spørgsmåls-tegn ved alt, hvad du har gjort indtil et givent tidspunkt, er det, der skaber kunsten', siger han.

Spørgsmålene, store som små, karakteriserer den tredje symfoni, skrevet for orkester, kor og elektronik. Eichberg beskriver den som sit 'mest personlige værk indtil nu', her taler han både om dens afstandtagen til sine forgængeres udadvendte udtryk og om den håndfuld af håndgribelige eksterne påvirkninger, der finder vej ind i stykket: lyde optaget af NASA's rumsonde Voyager på dens vej ud i rummet; uddrag af Qu Yuans digt *De Himmelske Spørgsmål* fra ca. 300 før Kristus; Carl Nielsens vuggevise *Solen er så rød, mor*, og det hebraiske digt *Al sfat hakrach esheva* af David Vogel. Disse, og rækken af hvirvlende algoritmer, der ofte understøtter symfoniens udvikling, synes at understrege musikkens søgen efter noget at holde sig fast ved. Men hvis der opdages nogen sikkerheder, overskygges de af det enorme, der foregår omkring dem. Som en hvilken som helst af livets uigendrivelige, ubestridelige sikkerheder viser de sig at være utilstrækkelige, endda irrelevante.

Måske kan man få et glimt af disse flygtige ståstedet i den spektrale akkord, der gentager sig i forskellige former igennem hele symfonien – i den lille stump af vuggevisen, eller i nogle af de gentagne tematiske former, der svæver ind og ud af æteren ligesom dem, der sætter gang i

partiturets indledende afsnit. Disse bliver hurtigt afbrudt af den første indsats af korstemmerne, der stiller Qu Yuans dobbelte spørgsmål 'Wer schuf Licht und Tag aus Dunkelheit und Nacht?' og 'Wer grub die Täler tief, wer trægt die Berge hoch?' ('Hvem skabte lys og dag ud af mørke og nat? / Hvem gravede dalene så dybe, hvem bærer bjergene så høje?') Efter naiviteten i Nielsens vuggeviser virker spørgsmålene mere og mere eftertrykkelige og overvældende, kun modsvaret af enten endnu større umådelighed eller indadskuende detaljer.

Vævet ind i disse finder vi mønsterdannelsen, der etablerede sig som kendings-tiltag i Eichbergs tidligere symfonier. Her er mønstrene algoritmiske, de fornyer og citerer sig selv i en selvrefererende udvikling, der har klang af det kosmos, som NASA's rumlyde også klinger i. Af og til lægger Eichbergs mønstre sig i et langsomt, opadstræbende glissando; af og til drives de fremad mod en ny tomhed uden svar.

Fra en af disse tomheder, eller måske fra brudstykkerne af vuggevisen, der først dukker frem af den, kommer en ny tekst til synet: digtet *Al sfat hakrach esheva*, som Eichberg oprindelig tonesatte på opfordring fra sin Tanglewood Fellowship-kollega Avner Dorman. Eichberg siger, at han havde "en stærk følelse af, at mine tidligere Tanglewood-tanker over Vogels hebræiske digt knyttede an til og uddybede, hvad jeg forsøgte at sige i symfonien". Digets smukke tøven - 'Ved udkanten af byen sidder jeg / sidder jeg træt' - afspejles til at begynde med i musikken. Men dette udtryk skubbes af de underliggende rytmener til at blomstre udad i trods, helt frem til et expressionistisk højdepunkt, før det igen trækker sig tilbage, ind i sig selv.

Ud af den gestus træder et af Eichbergs klareste cykliske mønstre frem, en slags kosmisk ostinat for den horologiske kombination af fløjte, obo, klarinet, woodblock, klokkespil, triangel, vibrafon, hemmelighedsfulde dybe messingblæsere og strygere. Måske forudgriber den subtile mekanik i dette afsnit den senere opstående dunkende fremdrift, som i strakt karriere kaster sig frem mod en strålende korisk befrielse i A-dur. Orkestret trækkes frydefuld til, og det kan føles som en håndgrivelig, endda eftertrykkelig, afslutning. Men i efterdonningerne kan man høre separate dele af orkestret mumle og undres, som om der endnu findes et helt univers af spørgsmål. 'Det lyder måske naivt bare at stille disse store spørgsmål,' siger Eichberg, 'men det er kunstens privilegium – ganske enkelt at stille spørgsmål'.

Enhver, der er bekendt med Eichbergs to første symfonier, kan måske synes, at koncerten for orkester *Morpheus* har mere til fælles med disse to værker end med den samtidige tredje symfoni. I *Morpheus* ser vi Eichbergs sammenfleeting af tydelige tematiske former – som selv er arrangeret i distinkte og ofte symmetriske afsnit – etter trukket frem i forgrunden. 'Associationskæder' synes at lede os logisk fra den ene tankerække til den næste,' siger komponisten. Men midt i al denne opklaring minder titlen – Morpheus var drømmenes gud i græsk mytologi – os om, at stykkets indre logik måske virker efter sine egne forræderiske eller utroværdige regler.

I en slags smilende Dødedans er Morpheus inddelt i syv korte dele, hvor komponisten udforsker en udvalgt motivisk ide fra forskellige vinkler – ofte letbevægelige, altid dybdeborende – før han lukker døren og går videre. Som ofte i drømme er vi aldrig helt sikre på, om spørgsmålet er hørt før eller ikke; det kendte og det ukendte blandes sammen i musik, der kan føles uhåndgribelig, men dog utvivlsomt tilstede.

Dog, på trods af alle teorierne kunne *Morpheus* lige så godt beskrives som en dekadent handling af Eichberg – en sidste mulighed for at udforske virtuositeten og klangrigdommen hos DR SymfoniOrkestret ved at konstruere en 'koncert for orkester' i Bartóks og Lutosławskis tradition, med rig anvendelse af farver og effekter. Om noget gør enhedsfølelsen i Eichbergs stramme motiviske spilleplan i *Morpheus* den endnu mere symfonisk end den tredje symfoni, der fulgte efter, alt i mens komponistens mulighed for at udhamre sine motiver i så mange former bringer musikken en følelse af glæde og opdagelse, der meget vel kunne vise sig at være den perfekte modvægt til de overskyggende eksistentielle spørgsmål i Symfoni nr. 3. Døden er døden, men livet er også livet; nyd det, mens du kan.

Andrew Mellor er journalist og kritiker med særlig interesse for kultur og musik fra Danmark og de nordiske lande.

EICHBERG OM SIN TREDJE SYMFONI

Symfoni nr. 3 er tilegnet min far. Den blev til i 2014 og 2015, imens det blev klart, hvor hans sygdom ville bære hen. Han døde i foråret 2017.

Symfonien er blevet mit mest personlige værk til dato og er væsentligt mindre ekstrovert end mange af mine tidligere værker. En følelse af afsked, af opbrud fra suet og fra det sikre henimod noget nyt men stadig uvist, præger værket. Min arbejdstitel blev "Det arkimediske punkt" efter Arkimedes' idé om, at én mand alene ville kunne løfte jorden ud af sit fundament, hvis blot han havde ét eneste virkelig urokkeligt punkt. Denne tanke er blevet til en allegori for menneskets higen efter en urokkelig sandhed, som måtte være hævet over enhver tvivl – en vished vi kunne klynde os til, og som al anden viden ville kunne baseres på. Musikken i symfonien er bygget op omkring elementer, der alle berører det at søge, at stille spørgsmålstege ved at miste, at erindre og at tage afske

- Lyde som NASAs Voyager-sonde optog på sin vej ud i rummet.
- "Shepard Tone": en lyd-illusion af en tone der konstant stiger og dog alligevel ikke forandrer sig.
- Algoritmer der gentager sig selv og dog aldrig forbliver ens.
- Uddrag af Qu Yuans kinesiske digte "Spørgsmål til himlen" fra ca. 300 før Kristus med 170 spørgsmål og ikke et eneste svar.
- Et hebraisk digt om tabet af barndommen.
- Vuggevisen "Solen er så rød, mor", dog kun i instrumental form, aldrig sunget og kun i varianter, kun som en erindring.

Henimod slutningen synger koret uden tekst og til allersidst endda med lukket mund, mens tonaliteten stiger og stiger. Og vi forstår, at et virkelig fast og urokkeligt arkimedisk punkt nok ikke eksisterer. Men vores leden og søgen og spørgen er måske svaret i sig selv.

Søren Nils Eichberg, 2018

DR SymfoniOrkestret har været DRs musikalske flagskib siden grundlæggelsen i 1925, og i dag er orkestret i international klasse med Fabio Luisi som chefdirigent. DR SymfoniOrkestret har et særligt forhold til den danske musik – fra klassikere som Carl Nielsen og Niels W. Gade til de helt unge komponisttalenter. Hvert år oplever mere end 100.000 musikelskere DR SymfoniOrkestret live – først og fremmest i DR Koncerthuset, men også ved koncerter rundt om i Danmark. Orkestret rejser hvert år på en stort anlagt udlandsturné til nogle af verdens fineste koncertsale. Senest har orkestret optrådt i bl.a. Concertgebouw i Amsterdam, Musikverein i Wien, Filharmonien i Berlin og i Londons Royal Albert Hall – hver gang med dansk musik på programmet.

DR KoncertKoret har som DRs symfoniske kor vundet stor international anerkendelse inden for stort set alle genrer og epoker af den klassiske musik. DR KoncertKoret optræder som regel sammen med DR SymfoniOrkestret, men gennem tiden har koret også optrådt sammen med en række andre danske og internationale orkestre og ensemble, og man kan også jævnligt opleve sangerne alene på scenen i a cappella kormusik. Både det klassiske kernerepertoire og den nye musik er vigtige for DR KoncertKoret. Per Nørgårds Symfoni nr. 3 er skrevet specielt til koret, og de har opført og indspillet en række værker af moderne mestre som Henze, Ligeti og Berio. Siden 2016 har den belgiske dirigent Bart Van Reyn været syngemester for DR KoncertKoret.

Dirigenten, pianisten, komponisten og underviseren **Robert Spano** er kendt for sit indgående musikerskab og særlige evner som kommunikator. Som musikchef for Atlanta Symphony Orchestra slår Spanos entusiasme for musik klart igennem i koncertsalen og for dem, han arbejder sammen med. Spano er en varm mentor for unge musikere på vej og har været med til at igangsætte karrierer for flere ansete komponister, dirigenter og musikere, særligt gennem sit virke som leder for Atlanta School of Composers. Spano er musikchef for Aspen Music Festival and School og underviser i direktion ved Colburn School Orchestra i Los Angeles. Robert Spano har vundet seks Grammy™ Awards sammen med the Atlanta Symphony Orchestra.

Joshua Weilerstein er kunstnerisk leder af Orchestre de Chambre de Lausanne og nyder samtidig en fremgangsrig karriere som gæstedirigent rundt om i verden. Siden han i 2009 vandt Malko Konkurrencen, hvor han tog både første- og publikumsprisen, har han etableret sig som en stærk profil i Skandinavien og arbejder ofte med Oslo Filharmonikerne, DR SymfoniOrkestret, Kungliga Filharmonikerna i Stockholm samt Det Svenske Kammerorkester. Han har gæstet Concertgebouw orkestret i Amsterdam, Rotterdam Filharmonikerne, New York Filharmonikerne, London Philharmonic, Philharmonia, Deutsche Kammerphilharmonie i Bremen, NDR Hannover og Orchestre Philharmonique de Radio France. I sin programlægning forpligter Weilerstein sig særligt til musik af nulevende komponister og blander ny musik med mere traditionelt repertoire. Weilerstein er også vært for en populær klassisk musik-podcast, Sticky Notes, for både garvede og nye lyttere.

Fragments from the "Heavenly Questions"

by Qu Yuan (339–278 b.c.), sung in German

- 1 Wer schuf Licht und Tag aus Dunkelheit und Nacht?
Wer grub die Täler tief, wer trägt die Berge hoch?
Worauf stehen die Säulen der Erde, wer baute die Kuppel über uns?
Wer hängte den Mond, wer setzte den Gang der Planeten?
Wer schuf das Übel – wer die heilenden Lüfte? Wer schuf das Verderben – wer den reinigenden Regen?
Wer schliesst die Pforten in der Nacht?
Wer öffnet die Pforten wenn der Morgen graut?

Hebrew poem

David Vogel (1891-1944)

- 3 Al sfat hakrach esheva,
ayef esheva.
Pa'am haya li av,
aba nuge, shotek.
Toch dimdumei kayitz arevim
lachashu etzim kehim.
Pa'am haya li kfar.
Al sfat hakrach esheva,
ayef esheva.

Heavenly Questions

- 5 Wer kann es sagen? Wer weiss?
Woher der Tag, woher die Nacht?
Ob die Götter lachen, oder ob sie weinen?

Who created light and day from darkness and night?
Who made the valleys so deep? who carries the mountains so high?
What holds the pillars of Earth? Who built the dome above?
How can the moon hang high? Who sets the planets' course?
From where come pestilence and ruin? From where the air that keeps men sane? From where the cleansing rain?
Who closes the Gates when night comes?
What opens when morning dawns?

At the edge of the city I sit,
sit tiredly.
Once I had a father,
a father sad, in silence.
Through blood red summer-nightfall
whisper sinister trees.
Once I had a home.
At the edge of the city I sit,
sit tiredly

Who can say, who knows?
Who can fathom how day and night became?
Who knows if the Gods laugh or weep?

Hvem skabte lys og dag af mørke og nat?
Hvem gravede dalene så dybe, hvem bærer bjergene så høje?
Hvor på hviler Jordens søjler, hvem rejste kuplen over os?
Hvem hængte månen op, hvem bestemte planeternes baner?
Hvem skabte det onde – hvem de helende vinde?
Hvem skabte fordærvet, – hvem den rensende regn?
Hvem lukker portene om natten?
Hvem åbner portene, når morgnen gryr?

Ved udkanten af byen sidder jeg,
sidder jeg træt
Engang havde jeg en far,
en far, trist og tavs.
I den røde sommersolnedgang
hvisker træernes silhuetter.
Engang havde jeg et hjem.
Ved udkanten af byen sidder jeg,
sidder jeg træt.

Hvem kan sige det? Hvem ved?
Hvorfra dag, hvorfra nat?
Om guderne ler, eller om de græder?

DDD

Recorded at DR Koncerthuset, the Concert Hall, on 10-11 April 2015 (Symphony)
and 7 March 2013 (Morpheus)

Recording producers and editing: Bernhard Gütter (Symphony) and Morten Mogensen (Morpheus)

Recording engineers: Mikkel Nymand (Symphony) and Peter Bo Nielsen (Morpheus)

Mastering: Bernhard Gütter

Executive producer: Curt Kollavik Jensen

Chorusmaster: Florian Helgath

© & © 2018 Dacapo Records, Copenhagen

Liner notes: Andrew Mellor and Søren Nils Eichberg

Danish translation (Mellor): Camilla Toldi Bugge

Proofreader: Svend Ravnkilde

Photos: p. 5 © Neda Nevaee, p. 10 © Per Morten Abrahamsen

Design: Denise Burt, elevator-design.dk – cover image: water waves created by a singular impulse, from
"A study of the propagation, refraction, reflection, interference and diffraction of ripple waves" (1914),
courtesy of Internet Archive Book Images

Publisher: Edition Wilhelm Hansen AS, www.ewh.dk

Dacapo and Søren Nils Eichberg acknowledge, with gratitude, the financial support of the Augustinus Foundation, the Beckett Foundation, Musikforlæggerne and Danish Composers' Society / KODA's Fund for Social and Cultural Purposes

This recording was made and released in cooperation with DR (Danish Broadcasting Corporation)

DACAPO

8.226144

**DANMARKS NATIONALE
MUSIKANTOLOGI**

Dacapo Records, Denmark's national record label, was founded in 1986 with the purpose of releasing the best of Danish music past and present. The majority of our recordings are world premieres, and we are dedicated to producing music of the highest international standards.

